

теоретичні конструкти. *Сучасне суспільство*. 2015. Вип. 2(2). С. 120–129.

4. Царьова І.В. Сучасний український юридичний текст: лексико-дериваційна структура. Дніпро: Ліра, 2020. 446 с.

5. European Commission: Rule of Law Framework. URL: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/effectivejustice/rule-law/rule-law-framework_en.

Єлизавета КОСЕНКО

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Ксенія КОСЯЧЕНКО

доцент кафедри

цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна),

кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРИВАТНОГО ВИКОНАВЦЯ

Виконання судового рішення – це невід’ємна стадія судового розгляду – його завершальна стадія, оскільки невиконання або неналежне виконання судового рішення фактично є порушенням права на справедливий суд та ставить під сумнів. У разі примусового виконання стягувач має можливість звернутися до державної виконавчої служби або до приватного виконавця у передбачених законом випадках.

Законом України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» впроваджено інститут приватних виконавців. Враховуючи зміст закону, необхідно уточнити або додати деякі положення щодо приватних виконавців [1].

На думку деяких вчених, виконавець за визначенням не може бути приватним, оскільки держава делегує цим особам функцію виконання судових рішень і з цією метою надає їм право розпоряджатися чужим майном (майном боржників) проти волі власника. Такий підхід є слушним і знаходить підтримку науковців. Слід зазначити, що примусове виконання – це особливий вид діяльності, який не залежить від суб’єктного складу, тому поділ виконавців на державних і приватних залежить не від характеру їх обов’язків (вони приблизно однакові), а через деякі особливості внутрішньої організації та матеріально-технічного забезпечення [2, с.117].

На відміну від державного виконавця, приватний виконавець не є державним службовцем, але він надає публічні послуги. На підставі цього він

прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», і на нього поширюється дія вказаного закону. Отже, є підстави виокремити таку ознаку правового статусу приватного виконавця, як наділення його певними владними повноваженнями для примусового виконання, зокрема, він має право арештовувати кошти та майно, описувати його, вилучати, реалізовувати тощо. Таким чином, сама процедура стягнення єдина як для державних, так і для приватних виконавців [3, с.10].

Вимоги приватного виконавця обов'язкові для всіх юридичних та фізичних осіб. Водночас сфера його діяльності обмежена приватно-правовими вимогами, оскільки вони не можуть виконувати рішення стосовно боржників з державною та комунальною формами власності, рішення щодо дітей, а також рішення про вселення та виселення, не мають право виконувати рішення, за якими стягувачем є держава, а також рішення адміністративних судів та рішення Європейського суду з прав людини тощо.

Законодавець встановив, що приватний виконавець має правовий статус, до елементів якого належать: правосуб'єктність (виникає з початку діяльності, тобто з дня внесення інформації до Єдиного реєстру приватних виконавців України); компетенція (проявляється через функції й права та обов'язки, які виникають у зв'язку з реалізацією владних повноважень щодо примусового виконання рішення суду); юридична відповідальність. Приватний виконавець є суб'єктом незалежної професійної діяльності. Під час примусового виконання рішень він діє як службова особа [4].

З огляду на вищевикладене, у діяльності приватного виконавця є два важливі чинники. Він само забезпечений, самостійно організовує свій офіс, не перебуває в штаті державного апарату, наймає помічників, організовує їхню роботу та за власні кошти винагороджує їх працю. При цьому приватному виконавцю надаються певні повноваження щодо забезпечення виконання рішень. Приватний виконавець має право застосовувати при здійсненні своїх повноважень примусові заходи держави, тобто може виступати як посадова особа, яка надає державні послуги.

1. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>.

2. Гришко О. М. Адміністративно-правовий статус органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ. 2018. 270 с.

3. Методичні рекомендації щодо застосування виконавцями положень Закону України «Про виконавче провадження» : практичний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 58 с.

4. Закон України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999 № 606-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-14>.